

Adriatic

zavarovalna družba d.d.

adriatic - damia
Bazoviška 1, tel. 067/41-924
Vem, da mi bo ob strani stala
dobra zavarovalnica

SNEŽNIK

ŠT. 14, JUNIJ 1993 CENA 50 SIT

GLASBENI REPREZENTANT NAŠEGA MESTA

BAROČNI KVARTET ILLYRICUS

Že pred nekaj meseci je Ivko Spetič v Snežniku zapisal, da "ob prvem samostojnem koncertu kvarteta Illyricus v sestavi Adnan Zubčević (flavta), Vesna Colazio-Tataj (violina), Mauro Šestan (violončelo) in Bojan Glavina (čembalo), ki so ga odigrali v bistriški cerkvi sv. Jurija 28. februarja letos, "Bistrce" ni bi na nogah." Pa bi si to zaslužili! Kvartet bi lahko bil (če že ni) "predstavnik našega mesta, ki bi nas lahko dvignil visoko, daleč čez okvire naših običajnih ozkih pregraj."

O tem so se prav gotovo prepričali udeleženci literarno-glasbene prireditve 20. junija v premski cerkvi sv. Helene, v katerem je pred koncertom v izvedbi Illyricusa nastopil Boris Kralj s Pridigo Janeza Svetokriškega in Cankarjevo črtico Skodelica kave. V dobri uri trajajočem koncertu so nam umetniki zaigrali dela J. C. Peza, J. J. Quantza, J. C. Pepuscha, C. F. Handla, G. P. Telemanna in A. Vivaldija. Kvartet pa je s svojim muziciranjem še polepšal vzdušje literarnega večera, potekajočega pod obzidjem mogočnega Premškega gradu ob koncu letošnjih Premških srečanj v nedeljo, 27. junija.

NABOR 1993

V soboto, 12. junija, se je na bistriškem Placu zbralo največ nabornih vozov doslej. Sodelovali so vozovi iz Podgore (Kuteževo, Zabiče, Podgraje), Bača, Koritnic, Knežaka, krajevne skupnosti Rečica (Rečica, Zarečje, Zarečica), krajevne skupnosti Vrbovo (Vrbovo, Jasen, Vrbica) ter iz Podgrada, ki je zastopal vse vasi, razen Račic.

Vsi vozovi so bili zelo lepo okrašeni, v kar je bilo nedvomno vložena veliko dela in denarja. Pester pa je bil tudi kulturni program, v katerem so nastopili številni domači godci in pevci.

Letošnja generacija nabornikov (rojeni leta 1975) je bila po številu podobna lanskim. Med naborniki je 85 odstotkov sposobnih za služenje vojaškega roka (vpoklicani bodo prihodnje leto), osem odstotkov je nesposobnih, ostali pa so začasno nesposobni.

12. OBČINSKA REVIJA PEVSKIH ZBOROV

6. junija se je na letošnji reviji pevskih zborov pri vaški lipi v Hrušici zbralo devet pevskih zborov in skupin pa tudi nekaj sto ljudi. Nastopili so Otroški pevski zbor in Upokojenski pevski zbor iz Ilirske Bistrice (oba pod vodstvom Dimitrija Grlja), Cerkevni mešani pevski zbor Podgrad (Stanko Čeh), MePZ Dobrovoljno vatrogasno društvo Opatija (Lidija Boras), MPZ Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice (Evgen Prinčič), Oktet Škofije (Alojz Boštjančič), MPZ "Slavnik" iz Hrpelja, Skupina fantov in moških iz Velike Bukovice (Stanislav Vičič) ter skupina pevcev iz Hrušice.

Za prijetno in sproščeno vzdušje so poskrbeli organizatorji - Hrušičani, povezovalci programa, med njimi Ester Jurišević in Danijel Cek, hruškiške ženske, ki so za to priliko spekle celo vrsto slaščic, pa tudi predstavnik opatijskega pevskega zbora, ki je v svojem pozdravnem govoru dejal, da je nova meja ločila državi, ne pa tudi src in pesmi ljudi, ki živijo ob njej.

Na sliki skupina pevcev iz Hrušice.

SPUST ZA ČISTO REKO

Dan državnosti so v Ilirski Bistrici počastili z ekološko in športno-rekreativno akcijo - spustom rafting čolnov po reki Reki.

Namen te akcije, ki jo je bistriški rafting klub "Mrzla uoda" letos organiziral, je petič, je predvsem opozoriti na ogroženost Reke. Prireditve se je začela ob 10. uri pred gostilno Lovca, kjer se je po krstu novega rafting čolna domačega kluba v potok Bistrice spustilo devet čolnov iz Bistrice in Postojne. Cilj akcije je bil most čez Reko v Dolnji Bitnji.

Še pred samim startom so organizatorji opozorili, da je Reka že veliko bolj čista in podobna reki kot pred petimi leti, vendar "Vilko uoda" še vedno kazijo številna divja odlagališča smeti in odpadne vode vaških kanalizacij. Opozorili so tudi na številne posege v samo strugo Reke. S spreminjanjem njenih naravnih obrežij v kamnite ali celo betonske zidove namreč izginjajo naravne lepote Reke, ki postaja zaradi tega vse bolj podobna lepo urejenemu kanalu.

DRAGI BRALCI !

Po devetnajstih letih "meseca kulture" smo Bistričani (popolnoma upravičeno) dobili še literarni junij. V prvikrat tako poimenovanem mesecu se je zgostila vrsta literarno-glasbenih prireditev, o katerih na kratko poročamo v pričujoči številki Snežnika... začnši s 5. junijem, ko so se v Bistrici srečali mladi primorski literati, pa vse do 27. junija, ko so se za zidovi Premškega gradu zbrali že priznani primorski pesniki in pisatelji na svojih tradicionalnih Premških srečanjih.

Prebrali boste lahko tudi nadaljevanje prispevka Vojka Čeligoja o 120-letnici železnice na Bistriškem ter zapis o nekdanjih običajih v zvezi z opasilom v Hrušici izpod peresa Ester Jurišević, učiteljice s podgrajske osnovne šole.

Nedvomno pa junij označuje konec šolskega leta, ko si oddahne vseh 1600 šolobveznih otrok s sedmih šol v občini. Objavljamo imena najuspešnejših učencev, tako imenovanih "zlatih petek", in dobitnikov raznih republiških priznanj. Zaradi preglednosti objavljamo imena res najboljših, pohvalo pa bi si prav gotovo zaslužila še cela vrsta učencev. Prejeli smo tudi vrsto poročil o delu in dosežkih šol v preteklem šolskem letu. Ugotavljamo, da so naši otroci pravzaprav zelo prizadevni, delavni in željni znanja (pa čeprav se bo ob tem prav gotovo namrdnil(a) marsikateri(a) učitelj(ica).

Zdi pa se nam, kot da tega neprecenljivega "kapitla" v naši občini nihče ne jemlje zares. Objava imen najboljših je le skromna gesta pozornosti, ki bi je ti učenci morali biti v veliko večji meri deležni na nekem drugem mestu... recimo tam, kjer naj bi skrbeli za bodoči razvoj občine in kjer bi morali najprej pomisliti, kaj storiti, da večina teh brihtnih glav ne bo svojega znanja tako uspešno prodajala le razvitemu slovenskemu "severu" kot to že počnejo številne dosežanje generacije.

Skratka: v junijskem Snežniku poročamo o stvarih, ki se v Bistrici, pa če hočete ali ne, dogajajo, "dogajajo" pa se zgodovina, kultura in otroci!

Uredništvo

transport**ilirska bistrica****BMD INŽENJERING**

KDO BO HITREJŠI?

Rodnost zaostaja za smrtnostjo. Od leta 1979 do leta 1992 se je število rojstev zmanjšalo z 266 na 89 (podatki veljajo za občino). Do sredine maja letos je bilo v naši občini 44 nosečih mamic - koliko bo ob koncu leta rojstev, ne moremo napovedati.

Kako bomo poskrbeli za te malčke? Demografska situacija vsekakor ni ugodna za našo občino, pa še na jugu naše dežele in obmejni smo. Na zadnji skupščini smo spet mleli letošnji proračun. V tem proračunu je celih 0,46 odstotka sredstev namenjenih za investicije v zdravstvo - lahko samo ugibam, kolikšen delček od te pičle vsote je namenjen našim otrokom?

Za ilustracijo: slika iz otroškega dispanzerja, kjer je en sam WC (pa še tega le redko kdo najde - OZNAKE?) brez tople vode, papirja in brisač!!!

Podobno je tudi v drugih prostorih. Za kolikortoliko normalne pogoje bivanja pri nas - govorim o bivanju pacientov - je dolžan poskrbeti ustanovitelj.

Vprašali se boste, kakšna je povezava med našo čakalnico in rodnostjo. To je le ilustracija naše skrbi za najmlajše. Čakajočim je očitno vseeno, če se v enem prostoru tiščijo bolni in zdravi, če je en sam WC za dečke in deklice, za očke in mamice, pa tudi za kako staro mamo.

Pred dnevi sem bila zelo žalostna, ko je mama begunka iz BiH iskala čakalnico za bolne, saj je pri njih to normalno že 20 let.

V boju za te NAŠE OTROKE sem sama, osamljena in velikokrat nemočna. In kakšna je povezava med rodnostjo, čakalnico in skupščino? Meni se račun ne izide. Kaj lahko otroci iztržijo od 0,46 odstotka občinskega proračuna?

Zaenkrat je naša čakalnica še polna, tudi prepolna. Slabo pa se piše nam vsem, če bo v naše prostore zašel le tu in tam kak otrok - kar se lahko zgodi, če bo MATILDA hitrejša od ŠTORKLJE.

Za mlade starše in naraščaj lahko naša mlada dežela še veliko postoril, toda nekje je treba začeti in to takoj.

Zakaj pa ne kar v našem in predvsem vašem zdravstvenem domu?

Dr. Ivica Smajla

ROJSTVA, POROKE, SMRTI

V mesecu maju se je rodilo 11 otrok, poročilo se je 7 parov, preminulo pa 21 naših občanov.

ProVITA^o

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Adamičeva 4
tel. 067/41-820

SPOŠTOVANO UREDNIŠTVO !

Dovolite mi, da kot poslanec občinske skupščine in človek, rojen na belem kamnu, podam svoje mnenje ob članku "UKINIMO KULTURO".

Na občinskem zasedanju, ki ga omenjate, ni nihče zahteval "ukinitve kulture", še manj ukinitve Zveze kulturnih organizacij, kot vi trdite v svojem članku. Sam sem zahteval ukinitve še zadnjih preostankov SIS-ov in samoupravnega sistema, tajnika ZTKO in tajnika ZKO. To pa ne pomeni siromašenja kulturne dejavnosti v občini, saj bi denar, ki ga ZKO porabi za plačo tajniku, lahko namenila organizacijam in društvom, ki se ukvarjajo s kulturo, za prireditve itd. S tem bi kulturno življenje v naši občini obogatili.

Zelo nerodno pa je, če z ukinitvijo tajnika Zveze kulturnih organizacij razumete "ukinitve kulture". Tajnik nikoli ni bil in ne bo kultura. Je le kulturni animator, ki organizira nekaj kulturnih prireditev, ki bi jih lahko organizirale druge organizacije ali društva. Za isti denar bi dobili več ali z manj denarja bi dosegli isti učinek. Mislim, da tega nečete razumeti. Kajti, kot bi rekla gospa Perkova, nekateri ljudje s flišnega področja ste nekoliko leni in prebrisani in razumete, kar vam ugaja, in nečete razumeti, kar vam ne ustreza.

Posebno poglavje so merila, s katerimi merite, kdo kulturno živi in kdo ne, kdo hodi na prireditve in kdo ne itd. Če bi ista merila uporabil za oceno kulturnega življenja vašega uredniškega odbora, potem bi tudi jaz ugotovil, da kulture ne potrebujete, kajti še nikogar nisem srečal v Operi, v Mladinskem gledališču ljubljanskem, na razstavi v Hodnikovem mlinu, niti na koncertu v Mladinskem klubu Nade Žagar.

Zame je sporen tudi zadnji odstavek članka, v katerem se norčujete iz nekaterih sfer kulture. Spoštovano uredništvo, tudi narodnozabavna glasba, zabavna glasba, rock, opera, kiparjenje itd. itd. je kultura, ki ni nič manj vredna kot prebiranje pesmi ali proze, poslušanje recitalov ipd. Nenazadnje je kultura tudi strpnost do ljudi, ki živijo in čutijo drugačno kulturo kot mi sami. Kultura je dobrina, ki jo zelo težko delimo po kvaliteti, kajti, kar je zame kvalitetno, lahko za vas ni in obratno.

Lep pozdrav!

Vojko Tomšič

RESNIČNO, ČISTO ZARES

Novi bistrški turistični prospekt

Po dolgem mraku socializma smo se spomnili, da bi našo ljubo občino lahko predstavili z nekakšnim prospektom ali "katalogom" tudi navzven, z nečim, kar naj bi bil nekakšen vodič skozi čas, dogodke in življenje ljudi v sami občini. In naši sposobni občinski veljaki so to stvar tudi jadno uredili in naredili. Mene, kot nekoga, ki se samo nedeljsko ukvarja z malo športne rekreacije, zanima predvsem stran 8, kjer naj bi bila nekakšna športna predstavitev.

In glej ga, zlomka, spet so naši veljaki zadeli v polno. Po kristalno čisti finančni operaciji, ki je zorela skoraj dve leti in s katero so dokaj spodobno stavbo bivšega Doma JLA, sedaj baje Vidma, spremenili v "Kupček mišjih luknic", s čimer bi se strinjal vsak še živeči arhitekt (nekje sem slišal, da so majhne trgovinice, seveda vsaka s svojim vhodom, karakteristične za predele starih mest, vendar se na tem primeru pokaže, da to sploh ne more biti res), so tudi na področju telesne kulture spet potegnili pravo potezo, in sicer naj bi našo občino po tem prospektu kot nekaj najboljšega v športu predstavljalo balinanje.

In tukaj, preljubi zaposleni na naši občini, se moram resnično strinjati z vašo cenjeno odločitvijo, čeprav me malo zmede dejstvo, da verjetno niti ne veste, kdo je kaj na področju športa v vašem "revirju". Pa nič zato, mandati so dolgi in pameten človek se v nekaj letih lahko marsičesa nauči.

Balnanje je resnično najbolj razširjen šport v celotni naši občini. Balnanje pa izhaja iz "škrebjanja", česar se bodo starejši rodovi zelo radi spomnili. O številu balinarskih klubov ni vredno govoriti, računamo pa, da bo glede na popularnost in zahtevnost te panoge v prihodnjih nekaj letih že imela vsaka ulica svoj klub. Prav sedaj me sosedeje nagovarjajo, naj bi ustanovili svoj balinarski klub, saj nas je že skoraj dovolj. Bomo videli!

Če bi takole na splošno pogledali, bi takoj odkrili, da imajo ti klubi ogromno članstva. Že res, da nimajo trenerjev, programov treninga, da sploh ne delajo s pionirji, kadeti ali mladinci, vendar pa je zato dan glavni poudarek gonilni članski in tekmovalni sili, in sicer ljudem, ki že vedo, kaj in kako, upokojemcem. V resnici je ta lepa nedeljska rekreacija tudi njim namenjena. Sicir pa to dejstvo ni zaskrbljujoče, saj bodo vsi otroci po zakonu narave prišli v to bleščečo kategorijo ter tudi tako potrdili pravilno usmeritev naše občine na tem področju. Verjetno se s tem strinja tudi naša zdravstvena

služba, saj se nam mladina lepo in prav razvija, o čemer se lahko prepričamo v vsakem koraku.

Včasih slišim ljudi, ki malce zasmehljivo balinanje kot šport. Naj takoj povem, da to zelo grdo od njih. Naj se zavedajo, kaj vse potrebno za nastopanje v Super ligo. Tekmovalci mora dolga leta trdo delati, pride v prvo vrsto. Res pa je, da je to počasi skoraj dosmrtna čast. Mimogrede, slišim, da bodo ustanovili Super super ligo, saj je sama liga tega ranga za to množično premajhna.

Prepričal sem se, da ti tekmovalci trenirajo tudi do dvakrat na teden, čemur bi težko našli primerjavo v kakšni drugi panogi. Njihov trening ni klasičen, in sicer takšen kot v drugih klubih po 90 minut, ampak traja vse popoldne. Potrebno je zdržati vse popoldanske napore, te ogromne fizične napore, ki so pogojeni predvsem s hojo na robu balinišča (vendar pa poznajo tudi ali tri hitre korake, kar dodatno poveča napot na eksplozivnim delom desne ali leve roke. Ti naporji se poznajo tudi navzven, saj njihova oprema v celoti prepotena. Najbolj to pozna na "štofastih" hlačah, srajčih in kratkimi rokavi in pa seveda na usnjem čevljih, saj je znano, da usnje pred vlago razpoka.

Ti ljudje morajo biti tudi psihično izredno pripravljeni, kar jim še kako prav pride doma v večernih urah po takšnem napornem treningu.

Iz razgovorov z njimi pa sem zaupljivo izvedel, da jim je vsak alkohol strogo prepovedan, dovoljenje dobijo le za novo leto in sicer samo kozareček. Pitje alkoholnih pijač na treningu ali po njem pa je samo taktična prevara za morebitne skrivne opazovalce tekmovalne ekipe. Prav tako je s kajenjem. Oni že kadijo vendar to sodi v sklop priprav ter taktičnega zavajanja nasprotnika. Ker so ti tekmovalci tudi člani klubov že na pogled v najbolj telesni formi, čvrsto verjamem, da je takšna taktika že obrodila lepe tekmovalne sadove.

Na koncu moram omeniti izredno veliko možnosti poškodb. Na kratko naj povem, da se lahko pri tako napornem treningu zgodijo težke poškodbe ali nesreče. Po izkušnjah dolgoletnih tekmovalcev so ogrožena posebej jetra, in sicer kot vitalen organ pri čiščenju organizma. Ko se zgodi ta poškodba, je večini primerov tekmovalne kariere konec. Že res, da vsi poprejšnji plačani treningi pametno vodenje bifeja, stimulacije ter kupček finančnih podatkov nekaj pomenijo vendar so zelo majhno povračilo za naporno in odrekovanja ter žalosten konec kariere.

Pri balinanju enostavno ne moreš vsega povedati, zato tudi velja, da nekomu, ki ni veliko povedati, pa naklada in naklada in enostavno reče: "Dovolj je, ne balinaj!" In tem je vsa globoka filozofija tega enkratnega športa.

In res za konec, gospoda z občinske stavbe, čestitam za pravično in primerno izbiro najboljšega športa v naši občini. Prepričan sem, da boste tudi vnaprej iz dneva v dan dokazovali vaše sposobnosti v pravi naši občini na njeni bleščeči stezi naprednega športa.

Stojan

POGODBA O PLINIFIKACIJI

10. junija je bila podpisana pogodba, s katero je bistrški Izvršni svet dodelil koncesijo za plinifikacijo Bistrice in Podgrada italijanski firmi **Aggip Petrolia-Comergas**. Združba, v kateri sta zastopana še Petrol-Trgovina in Euroeast o.o., je ustanovila firmo APE, ki bo v Bistrici odprla svojo pisarno in skrbela za potek del na terenu.

Prvi naročniki bodo, kot obljubljajo, plin dobili že prihodnjo jesen. Večjih ugodnosti in prednosti bodo deležni tisti, ki bodo priključek naročili že med gradnjo. Koncesionar bo na svoje stroške razpeljal plinske vode do hišnega priključka, za katerega bo treba odšteti 550 tisoč lir v tolarški protivrednosti ter dodatnih 350 tisoč lir za priključek z več kot enim uporabnikom. V ceno so vračunani stroški za štiri metre zemeljskega in meter zračnega voda, speljanega od glavnega plinskega voda (npr. od ceste). Za vsak dodaten meter voda bo treba odšteti še 35 tisoč lir.

Predvideni lokaciji za plinski rezervar sta v trnovski obrtni coni v Trnovem (na griču za vojašnico) in v industrijski coni (onstran železniške postaje).

primorje
ajdovščina

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA
CENJENIM STRANKAM AVDIMO!

Vse vrste gradbenih in mizarskih storitev, asfaltiranje, montažne hale.

Prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov.

Izposojamo gradbene odre in opažni material.

120 LET ŽELEZNICE NA BISTRIŠKEM

II. del

Bil je torek, 24. junija, davnega leta 1873, ko je skozi našo dolino slovesno zapeljal prvi potniški vlak. Kako obsežno delo in koliko pričakovanj ob novi pridobitvi!

Vse je kazalo, da se bodo ob imenu železniške postaje spet razvnela trenja med Trnovci in Bistričani. Čeprav je bila postavljena na trnovski zemlji, je kazalo, da bo na njej ime Bistrice. Pa so zadevo sporazumno rešili z obema imenoma **Trnovo-Ilirska Bistrica**, pisano zaradi pritiska tedanjih oblasti v nemškem jeziku: Dornegg-Ilirisch-Feistritz.

Iz Notranjske Bistrice 2. julija. —XYZ—. (Nova Bistrica, in kaj nam v prihodnje bo živa potreba.) Gozdar Vas bo mikalo, drage „Novice“, tudi iz našega kraja kaj zvedeti, zatorej vtremaj danes Vašej želji pošljem Vam to vstavo. Marsikaj Vam imam pisati. Naj vam prikažem, nekateri se pa z nevoljo na njo spopadajo, a mo dobili 24. dne junija meseca. Ta dan se namreč slovesno vožnja začela od St. Petra do Reke po novi erti. Kolodvorci, posebej Trnovski, in Bistriški, na katerem se je nekoliko odličnih povabljenih potov v Reko peljalo, so bili z zelenjem in z zastavami okrašeni, Magjarskimi in Slovenskimi okinčani. Od tega dne nadaljuje kroženje masin redno vsako jutro in vsak večer. Po nekaterih krajih se mehki nasipi še vedno tirajo, zatorej morajo prav počasi čez nje voziti. Upamo, da se tudi sčasoma utrdijo, da se bo lože bržeje vozilo; upamo pa tudi, da bo vodstvo še precej visoko znižalo. Z železnico je prišlo novo življenje, — nova doba v našo dolino. Ljudje so si zdaj mnogo z vožarjenjem na cesti prisluzili, tudi izločanje železnice je marsikaj krajcar v deželo prineslo. Zdaj je vsemu temu konec. Zaslužek na železnici, vožarjenje na cesti je pri kraju. Treba bo pijančevanja — žalibog, da se je ono jako v našem kraju razjedilo — in pa nezmeremu lišpanju od strani železnice spola slovo dati; treba bo skrbno in varčno živeti in se gospodarstva in kmetijstva prav pridno lotiti. Je bomo guri, ki je do zdaj na cestah ostajal, na njive ozvali in če bomo pridno kmetovati začeli, ne bomo pred železniške dobe nazaj želeli, — ne bomo slabše, ampak boljše kot do zdaj izhajali. Tako, kakor je bilo, pa ne sme dalje biti!

Železniška proga s postajo vred je odrezala tudi pot iz Trnovega do trnovske cerkvice Sv. Trojice, ki je stala na gričku prav nasproti nove železniške postaje. Cerkvica je začela samovati in počasi, toda vztrajno propadati. Plevel in pozaba sta prekrila tudi dvanajst grobov ob cerkvici pokopanih železniških delavcev, graditeljev proge. Starejši domačini še pomnijo zapuščeno cerkvico z dvema košatima lipama. O njej danes ni več sledu.

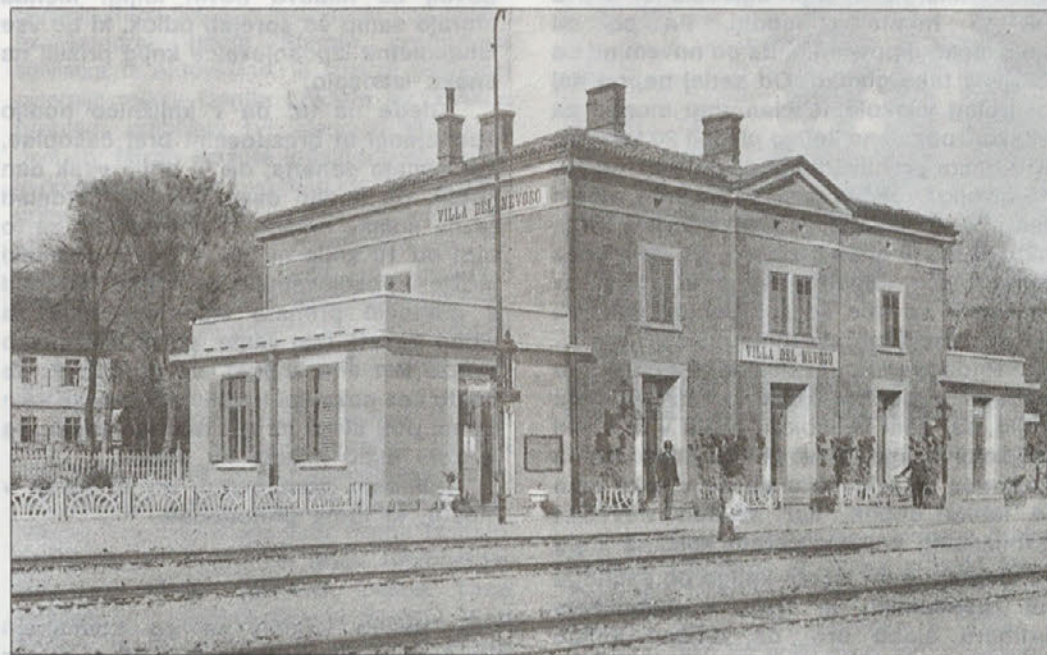
Gradnjo reške železnice so avstrijske oblasti tudi namerno zadrževale, saj so tako onemogočale Reki, ki je bila v rokah ogrskih oblasti, da bi konkurirala Trstu, glavni avstrijski luki. Njena otvoritev pa je bila le štiri mesece prej, predno je stekla "madžarska proga" prek Gorskega kotarja do Reke. Ker je del naše reške proge tekkel od Šapjan-Rupe tudi po ozemlju, ki je bilo v okviru ogrske krone, je za financiranje 1700 sežnjev te proge sklepal parlament v Budimpešti že v letu 1870.

Zahvaljujoč gospodarskemu razcvetu Reke, tudi zaradi izgradnje reškega pristanišča, ki je postalo madžarsko gospodarsko okno v svet, se je promet tudi na naši progi stalno povečeval. Širilo se je tudi železniško omrežje po vsej Sloveniji, Avstro-Ogrski in Evropi.

Tudi za naše ljudi je železnica postajala le še pomembna vsakdanjost, ki je nudila nove možnosti zaposlitve, tudi dlje od doma, omogočala potovanja, pretok blaga in kapitala, žal pa tudi zavrla številne tradicionalne gospodarske dejavnosti, od furmanstva do drobnih domačih obrti. Pilarstvu in mlinarstvu na Bistriškem je od tedaj začelo pohajati sapa.

Bližina nove italijansko-jugoslovanske meje, gradnja obmejnih utrdb ter novih vojašnic v Trnovem in Bistrici so pogojevale naraščajoči železniški promet in razširitev celotne železniške postaje. Le-to so v tridesetih letih močno podaljšali. Podrli so čuvajnico št. 14 (rojstvo

hišo slovenskega slikarja Franceta Pavlovca) ob starem prehodu ceste proti Podgradu in cesto pomaknili na sedanje mesto. Poseben podvig je predstavljala elektrifikacija cele reške proge. Smrdeče parne lokomotive so nadomestile tihe električne. Potnike pa so

V začetku štiridesetih let so razširili tudi postajno poslopje. Dozidali so čakalnico za potnike, na drugi strani pa je dobil dodatni prostor "capo stazione", kot je še danes. Spet so zamenjali ime na postaji, tokrat v **VILLA DEL NEVOSO**. Okrog leta 1934 so v železniško postajo vgradili za tedanji čas najmodernejše elektrorelejne komande z dvojnimi varovanjem in zato k železniški stavbi dodali kovinsko kabino.

Železniška postaja Trnovo-Ilirska Bistrica je od leta 1873 nespremenjena dočkala tudi italijansko zasedbo. Za kratek čas tik pred 1. vojno je bil na njej slovenski napis, da bi ga Italijani ob svojem prihodu hitro zamenjali z italijanskim **TORRENOVA-BISTERZA**.

začeli prevažati kratki in hitri električni vlaki "litorine". Fašistična raznarodovalna politika je močno zarezala tudi v delavstvo na železnici. Vsi slovenski železničarji so morali na delo v Italijo ali v pokoj, nadomestili pa so jih italijanski železničarji - mnogokrat celo iz Južne Italije.

OPRAVIČILO

Vojku Čeligoju, avtorju prispevka "120 let železnice na Bistriškem", pa tudi vsem našim bralcem se opravičujemo za tiskarske škrate, ki so se nam pojavili v prvem delu prispevka v majski številki Snežnika! Hvala za razumevanje!

Od tedaj se je na tej železniški postaji in na celi progi kaj malo spremenilo. Druga vojna je reški železnici prizanesla. Porušen železniški most pri Prestranku in poškodovane železniške naprave v reškem pristanišču so kmalu po vojni popravili. Nov izgled je dobila žel. postaja v Kilovčah, v Bistrici so dogradili dva industrijska tira v Lesonit in trnovske vojašnice. Nedavno je bil zamenjan tudi ozek železniški most proti Topolcu in nadomeščen z novim, širokim, betonskim.

Napis na postajnem poslopju je postal po vojni vendarle slovenski, tokrat **Ilirska Bistrica** (kar Trnovcem nekaj časa ni bilo preveč povšeči). V šestdesetih letih je ob slovenskem zapisu imena bil nekaj let tudi zapis v cirilici. Bili so pač takšni časi.

Z nedavno razmejitvijo reške proge med novi državi Slovenijo in Hrvaško ter s preusmeritvijo potniških in blagovnih tokov na druge proge pa postaja naša proga nekakšen "slepi tir". Bo tako tudi ostalo?

Naj bosta spomin na dogodek izpred 120 let in ta zapis namenjena tudi novemu razmisleku o pomenu teh naših v svet odprtih vrat, tudi v novih časih.

Vojko Čeligoj

Na dan 120-letnice železnice (24. junija) na Bistriškem je Primorsko numizmatično društvo izdalo ilustrirano dopisnico, razglednico in pripravilo priložnostni žig, ki ga je ta dan uporabljala bistriška pošta. Oblikovalec je domači likovnik **Romeo Volk**.

ILIRSKI SOKOL

V zadnem tednu junija smo si v bistriškem sokolskem domu ogledali razstavo z imenom **Ilirski sokol**, ki so jo pripravili učenci 8.b razreda Osnovne šole Antona Žnideršiča z mentorico Nadjo Baša.

Razstava je rezultat raziskovalnega dela učencev, prikazala pa nam je kratko zgodovino Sokolov v Sloveniji in Ilirski Bistrici. Ogledali smo si zapisnike tejs sokolskega društva, značke z zletov v Pragi, prapor, številne fotografije in drugo.

Učenci se za pomoč zahvaljujejo Vojku Čeligoju, Kristini Polh, Barbari Renko in ZTKO.

PURPLATEX

d. o. o.

Gradišče 51, 66243 Obrov
Telefon 066/83 420
Telex 34462 Sudest SLO
Telefax 066/83 440

Fiora
Marjana
Sandra

KNJIŽNICA MAKSE SAMSA ALI KAKO BISTRIČANI NE VEDO, KAJ IMAJO

Pred dobrim mesecem dni sem se kot vsak petek, ko pridem domov iz Ljubljane, oglasila v mestni knjižnici. Nekaj knjig sem vrnila, nekaj si jih ogledala ter si dve ali tri hotela sposoditi. Pa so mi knjižničarke povedale, da po novem ne bo šlo več tako gladko. Od sedaj naprej naj bi poleg vsakoletne članarine morala za vsako izposojeno knjigo plačati 20 tolarjev. Ker imam po navadi sposojenih okrog 10-15 knjig, večinoma strokovnih, bom morala plačati 200-300 tolarjev. Vse skupaj me je malo razjezilo, saj dandanes nima nihče dovolj denarja in knjige iz knjižnice so bile še kar poceni varianta za sprotno izobraževanje.

Rada sem pohvalila knjižničarke za njihovo sodobno izbiro pri nabavljanju knjig, saj sem velikokrat našla v bistriški knjižnici knjige, ki si jih moja fakultetna knjižnica ni privoščila pa še v roke sem jo lahko dobila, kar seveda v večini ljubljanskih knjižnic zaradi količine knjig ni mogoče (tam iščete knjige po katalogu ali računalniku in traja v najboljšem primeru slabo uro, da željeno knjigo dobite v roke in po možnosti ugotovite, da vam ne ustreza).

Tako sem zvedela, da so vrli občinski možje sklenili, da denarja za nabavo novih knjig ne bo več in da bodo s tem, ko bodo za vsako izposojeno knjigo dobile knjižničarke 20 tolarjev, v letu dni

glede na lansko celoletno izposajo (102 000 knjig) dobile nič več in nič manj kot 2.040.000 tolarjev, kar bo seveda več kot dovolj za nabavo novih knjig. Menda morajo samo še sprejeti odlok, ki bo vse lanskoletne izposojevalce knjig prisilil na enako izposajo.

Glede na to, da v knjižnico hodijo upokoenci in brezposelni brat časopise, ker nimajo denarja, da bi si jih vsak dan kupili; da hodijo osnovnošolci tja delati razne šolske naloge in potrebujejo za to tudi po 10 knjig in, da si upajo občinski možje izposojevalnino za knjige razlagati s pomočjo primera izposojevalnine za video kasete (saj veste, en pornič enako zaleže kot ena knjiga), se ne čudite, če boste čez nekaj let hodili na jug in se vam bo na poti skozi Ilirsko Bistrico zdelo, da je zelo malo mladih na ulicah.

Bili smo prepametni, da bi ostali v mestu, ki nima prihodnosti.

P.S. Koliko mladih se po končanem študiju ni vrnilo v Ilirsko Bistrico, je znano vsakemu običajnemu Bistričanu. Za neobičajne ne dam roke v ogenj.

Monika Povšič

RAZSTAVA IN POGOVOR O WALDORFSKI PEDAGOGIKI

V ponedeljek, 21. junija, je bila v Domu na Vidmu otvoritev razstave del likovne delavnice, ki je preteklo šolsko leto potekala na OŠ Antona Žnideršiča pod vodstvom likovnega pedagoga Tomaža Biffia, in pa ročno izdelanih igračk vzgojiteljice Bernarde Zirnstein, ki je pravkar zaključila tečaj waldorfske pedagogike pri Samu Simčiču v Ljubljani.

Po lepem kulturnem programu, v katerem so sodelovali otroški pevski zborček in recitatorji z OŠ Antona Žnideršiča ter mali flavtistki in harmonikar z bistriške glasbene šole, so si številni udeleženci otvoritve ogledali zanimive slike, forme in vzorce pa izdelke iz gline, lesa in čebeljega voska, nastale v skladu z načeli t.i. Steinerjeve pedagogike. Obiskovalce, navajene igračk iz umetnih materialov, so navdušile preproste, a mehke in pravljicne lutke, vile, principi in princeze...ročno izdelane iz volne, naravno obarvanega bombaža, svilenega papirja, čebeljega voska, gline in lesa.

Po otvoritvi razstave se je del obiskovalcev preselilo veliko dvorano, kjer je stekel pogovor o waldorfski šoli in vrtcu, predstavila pa se je tudi skupina mam predšolskih otrok, ki se je skozi vse leto srečevala z Bernardo in njenim vedenjem o waldorfski vzgoji. Ta namreč vsebuje vse tiste elemente, ki naj bi jih vsebovali programi obstoječih vrtcev: stik z naravo, obravnavanje otroka kot posameznika, maksimalno sodelovanje staršev, vzgoja na podlagi posnemanja in vzora, ne pa zgolj na besedah ipd. Starši, Tomaž in Bernarda so tudi pobudniki ustanovitve društva, ki naj bi se zavzemalo za pravice naših najmlajših občanov, skrbelo za njihovo zdravo preživljanje prostega časa ter staršem in otrokom poskušalo približati nov način vzgoje, katere cilj so srečni in svobodni otroci in kasneje odrasli ljudje.

D. P.

Bernarda Zirnstein in Tomaž Biffio med otvoritvijo razstave

KOZLEK

PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE d.o.o.

Rozmanova 19, II. Bistrica
TEL., FAX 067/41-630

PRODAJALNA:

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
KRMILA, GNOJILA, SEMENA,
ZAŠČITNA SREDSTVA.....
NOVI STROJI IN KOMISIJSKA PRODAJA
KMETIJSKE MEHANIZACIJE

KONCERT MLADIH PEVCEV IZ CLEVELANDA

V mesecu juliju se nam obeta še en lep glasbeni dogodek. V Sloveniji se bo namreč med 27. julijem in 10. avgustom mudil Slovenski mladinski zbor "Circle 2" (Krožek 2) Slovenske narodne podporne jednote iz Clevelanda. Mladi pevci in njihova zborovodkinja naša rojakinja Cilka Dolgan (mama iz Jelšan, oče iz Novokračin) bodo obiskali Bled in Bohinjsko Bistrico, ter se na poti na morje ustavili v naših krajih. V bistriškem Domu na Vidmu bodo nastopili 31. julija ob 19.30.

Zbor letos slavi svojo 55-letnico, nastopajo po Združenih državah Amerike (peli so tudi v Disneylandu) in Kanadi, pred 10 leti pa so se že predstavili v Sloveniji. Doslej so posneli albuma "Slovenec sem" in "Not Too Young To Polka". Za julijski nastop v Bistrici obljublajo zanimiv program, v katerem bodo zapeli tudi znane Disnejeve pesmi v angleščini.

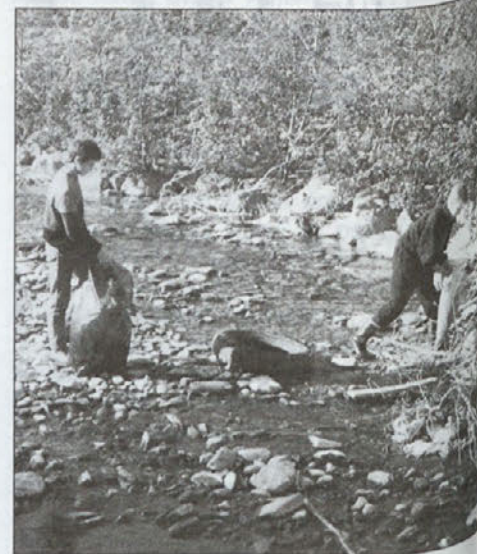

Mladinski pevski zbor "Circle 2" z zborovodkinjo Cilko Dolgan

OTROCI ČISTIJO, ODRASLI PA...

Osnovna šola Podgora iz Kuteževega vsako leto organizira akcijo čiščenja struge Reke in bližnje okolice. Tudi letos jim je v akciji priskočilo na pomoč podjetje Hidro z opremo, očistili pa so strugo Reke med Trpčanami in mostom v Podgrajah.

Organizatorji akcije opazajo, da je Reka veliko bolj čista kot pred leti. Verjamejo tudi, da ti otroci, ko bodo odrasli, prav gotovo ne bodo podobni svojim sedanjim vzornikom, za katere je struga še vedno najbližje smetišče. Kljub premiku na bolje pa je stanje in odnos predvsem odraslih do narave še vedno zelo slab. Otroci gredoč v šolo opazujejo divja odlagališča odpadkov, za katera se nihče ne zmeni. Najbolj pa v oči bode smetišče pred Trpčanami.

Prizadevnost mladih...

...ob slabih zgledih odraslih

"ALI SREČNA LJUBEZEN NIMA ČASA ZA PISANJE?"

5. junija se je v prostorih Glasbene šole v Bistrici zbralo 19 od 23 prijavljenih mladih primorskih pesnikov in pisateljev. Območna srečanja mladih avtorjev že nekaj let potekajo po raznih slovenskih pokrajinah, najboljši pa se udeležijo še zaključnega srečanja mladih literatov Slovenije.

V našem prostoru sta bili organizirani dve srečanja na Premu in dve v Bistrici. Letos so dela ocenjevali slavistki **Boža Breclj** in **Helena Pirih-Rosa**, predstavnica ZKO Slovenije **Dragica Breskvar** ter predsednik bistriškega literarnega društva **Ivko Spetič**.

Čeprav je Ivko Spetič že v uvodu prisotne opozoril, da naj od odbora, ki je ocenjeval pisateljeva dela, ne pričakujejo dokončne in direktne potrditve za svoje pisanje, so "kritiki" precej jasno in neposredno izrazili veliko pohvale in spodbude kot tudi "graje". Poleg napotke za izboljšanje jezikovnega izraza posameznih avtorjev. Reči pa je treba, da se tudi mladi pesniki in pisatelji niso dali var tako.

Splošna ocena je bila, da je tematika proze in poezije temnejša in bolj pesimistična kot prejšnja leta in "se zarisuje na florisu klasičnih tem: samota, nesporazum, razdvojenost med sanjami in resničnostjo, odtujenost..., kar je (kot je na koncu povedala Helena Pirih-Rosa) morebiti odraz današnjega sveta ali pa srečna ljubezen nima časa za pisanje.

JUBILEJNA ŠTEVILKA "STOPINJ"

11. junija je bistriško Literarno društvo predstavilo peto številko društvenega literarnega glasila STOPINJE.

Prva številka Stopinj je izšla leta 1983, kmalu po ustanovitvi Literarnega društva, druga številka je nastala šele leta 1988 in nato so sledile še preostale tri.

V Stopinjah objavljajo predvsem literati - člani domačega društva, so pa edino društveno glasilo na Primorskem, ki naj bi, po besedah Ivka Spetiča, glede na dobre stike s primorskimi literati morebiti preraslo v primorsko literarno revijo, v kateri bi objavljali predvsem mladi pesniki in pisatelji.

V peti številki Stopinj si lahko preberete pesmi Marine Grilj, Ane Ivančič, Damjane Logar, Marka Novaka, Monike in Sabine Povšič, Primoža Rasporja-Samse, Ivka Spetiča-Magajne, Jerice Strle, Vilija Steguja, Lane Vir, Patricije Vičič in Antona Žnideršiča, prozna dela Aleksandra Borenoviča, Branke Počakaj, Ivka Spetiča-Magajne, Jerice Strle, Franeta Tomšiča, Dejana Ujčiča in Lane Vir ter zapise profesorice Bože Breclj, Jožka Štucina ter Slavka Arbitra. V "Stopinjah" pa svoja dela objavljata Robert Grošelj in Romana Melona.

Glasilo lahko kupite na sedežu ZKO v Sokolskem domu v Ilirski Bistrici (tel. 81 250).

D.P.

OBVESTILO

Bistriško ribiško društvo obvešča, da bo ribiška razstava v prvih dneh septembra.

Okrepčevalnica Baša vsako soboto (razen v slabem vremenu) na svojem vrtu prireja plesni večer ob glasbi Saše Boštjančiča. Vabljeni!

VABIMO NA BISTRIŠKE DNEVE

16. 7. Otvoritev s kulturnim programom, zvečer: skupina NIGHT JUMP;

17. 7. Kulturni program, Zvečer ples: skupina MALIBU;

18. 7. Kulturni program: Tekmovanje harmonikarjev bistriške občine (klavirska in diatonična, skladbe po lastni izbiri), ter nastop SKUPINE FANTOV IN MOŽ iz Velike Bukovice; Zvečer bo igrala skupina BISTRIC;

VSE BISTRIŠKE DNEVE BO POTEKAL TRADICIONALNI BISTRIŠKI SEJEM

VABLJENI!

PREMSKA SREČANJA

Premški grad, stoletna vojaška utrdba in nato podeželsko družinsko gnezdo, postaja vse bolj hram kulture in s tem dosega svoj končni smisel.

V okrilje svojega mogočnega obzidja je v nedeljo, 27. junija, privabil kar lepo število obiskovalcev od blizu in daleč, željnih predvsem umetniških užtkov. In kamniti gostitelj je imel kaj ponuditi!

Že po tradiciji se je srečanje začelo z okroglo mizo (letos je le-ta imela bolj značaj ex katedra): **Ivana Slamič**, profesorica slavistka iz Ajdovščine, je izrisala osebnost pisatelja rojaka **Danila Lokarja** ter osvetlila problem odločitve pri njegovih književnih osebah; **Miran Košuta**, mladi tržaški slavist, je predstavil Kosovelovo liriko kot najpogostejše uglasbeno slovensko poezijo (210 skladb!). Mlajšo slovensko poezijo, pripadajočo t. i. postmodernizmu, pa nem je predstavil klasični filolog in pesnik **Brane Senegačnik**.

V odmoru so za prijetno vzdušje poskrbeli domačini, ki so nas pogostili z narezkom, pecivom, pijačo.

Sledil je literarni večer. Razpoloženje je ubral v lirčno zbranost **baročni kvartet Illiricus**. V svet besedne umetnosti pa so nas popeljali: pesnik Bistričan **Marko Novak**, pisatelj (tudi bistriškega rodu) **Frane Tomšič**, pesnici Vera Pejovič in **Maja Razboršek**, pisateljica **Marija Mercina**, pesnik **Tone Pavček** ter pisatelja **Sergej Verč** in **Rudi Šeligo**. Na koncu nas je nasmejal **Frane Gombač** s svojimi "štorijami" v podgrajskem narečju.

Premška srečanja, ki jih je letos vodila predsednica Združenja književnikov Primorske, **Zora Tavčar**, so se zaključila z otvoritvijo razstave likovnih del; ta so nastala v desetih dneh, kolikor je trajala **Likovna kolonija Prem 93**; udeležili so se študentje 4. letnika likovne umetnosti na Pedagoški fakulteti v Ljubljani ter nekateri drugi likovniki.

Tone Pavček, gost letošnjih Premskih srečanj

V naše kraje jih je zaneslo predvsem po zaslugi mladega likovnika, Bistričana **Aleksa Batiste**. Razstavo je otvoril arhitekt **Pavel Žnideršič**. Tako smo obiskovalci doživeli tudi sprehod skozi tiste prostore v gradu, ki običajno niso na voljo za ogled; poseljeni s slikami kot da so zadihali skozi odprta okna v svet pod seboj.

In zdelo se je, kot da se je kamniti orjak to nedeljo prebudil iz stoletnega sna.

Škoda, ker je od domačih politikov prebujanje doživljala le sekretarka občinskega Sekretariata za gospodarstvo, Vojka Lenarčič.

Helena Pirih-Rosa

NOVOSTI V KNJIŽNICI

STROKOVNA LITERATURA ZA ODRASLE:

Hellyer, Plezalke in stenske rastline; Grazzini, Narodni parki sveta; Plečnik, Plečnikovi kelihi; Fenwick, Nega matere in otroka; Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva; Menaše, Nikolaj Beer; Joyce, Okrasne trajnice; Muster, Govorimo nemško; Korošec, Gozdovi Slovenije skozi čas; Erotika v umetnosti; Musek, Znanstvena podoba osebnosti; Rupel, Odčarana Slovenija; Kriškovič, Biološko pridelovanje hrane; Zagovor pravic ženske; Poisson, Milijonarji o sebi; Bučar, Prehod čez Rdeče morje; Proto, Nove poti do zdravja; Palazzi, Velika knjiga o zelenjavi; Zupančič, Mali gledališki vedež; Fortunati, Prva pomoč in male živali; Novak, Kako pišejo;

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE:

Hibbert, Pasti in zanke; Parker, Škandali; La Plante, Mafijske vdove; Druon, Prekleti kralji (4. del); Drakulič, Balkan Ekspres; Zhang, Ko je Kitajska še upala; Bukowski, Faktotum; Pogelšek, Življenje v belem in modrem; Božič, Zdaj ko je nova oblast; Humar, Jezus med resnico in legendo; Tisoč in ena šala za mlade; Filipčič, Urugvaj 1930; Roth, Tarabas; Akutagawa, Rašomon; Likar, Gora, čakajoča preroka; Tomažič, Dravska roža; Tomažič, Drvarka Marija; Kociper, Goričanec; Hibbert, Usodna prevara; Jang, Zadnji blues; Tomažič, Pastirčkova nebesa; McGirk, Gala - Daljeva pregrešna muza; Sivec, Jutro ob kresu; Ravnihar, Katedrala Lotse; Poniž, Črtomirovo slovenstvo;

MLADINSKA STROKOVNA LITERATURA:

Pregl, Počesane muhe ali priročnik o lepem vedenju; Wilkes, Moja prva velika knjiga o naravi; Stezice do znanosti; Naše telo; Sutton, Avtomobili; Parker, Sesalci;

LEPOSLOVJE ZA MLADINO:

Potrč, Dva admiral in druge zgodbe; Novak, Usodni piknik (zbirka Zvesti prijatelji); Pogačnik, Srček za Nino; Cela, Ukradene sence; Slana, Kraljevina packarija; Petan, Pravljice za dedija; Palčič, Dežela Pimpan in druge zgodbe; Maurer, Koruzni punčki.

KSP
ILIRSKA BISTRICA

BOGDAN NOVAK
ZVESTIM
PRIJATELJEM

Bistriška knjižnica Makse Samsa in mladinska knjiga sta pete in šeste razrede OŠ Helena Žnideršiča za vneto prebiranje knjig, posebej iz zbirke Zvesti prijatelji, nagradili obiskom avtorja zbirke Bogdana Novaka, ki je mladim bralcem povedal, kako je postal pisatelj, preizkusil celo vrsto poklicev - od Robinzona, zobarja, kmetovalca do glasbenika in zbiralca kač.

SUMA INŽENIRING d.o.o.

ILIRSKA BISTRICA, PREŠERNOVA 14
Tel.: 067/41-504 Fax: 067/81-042

PODBEŽE 39 - ZALČI
66250 IL. BISTRICA
tel. 067/82-402
fax. 067/81-285

Ugoden nakup:

- gradbenega materiala
- vodoinstalacijskega materiala
- materiala za centralna ogrevanja
- italijanska keramika
- teraco ploščice
- topli podi

**AKCIJSKA PRODAJA
SCHIEDEL DIMNIKOV**
od 28. 6. do 15. 7.

**MOŽNOST NAKUPA
NA OBROKE**

**Urnik: NON STOP
8 - 18**

SE PRIPOROČAMO

SVETA MARINA V HRUŠICI

Vaškemu prazniku, ki se praznuje na dan zaščitnika vasi oziroma prvo nedeljo po tem dnevu, v naših krajih pravimo **opasilo**. Vsaka vas ima svojega zaščitnika, po katerem je najpogostejše poimenovana vaška cerkev, vaški svetnik in na koncu, enkrat letno tudi vaški praznik - opasilo.

Stari del vasi Hrušica je zgoščen na dveh vzpetinah, ki se sedlasto vlečeta ob magistralni cesti Kozina-Rupa. Farna cerkev sv. Hizagona stoji na vzpetini (601m) in gospoduje svojim faranom vse naokrog (Podbeže, M. Loče, Obrov, Javorje, Poljane, Golac in Hrušica) prav tako je vidna iz vseh vasi naše fare. Sredi vasi, v starem vaškem jedru stoji manjša vaška cerkvica, ki je posvečena sv. Vidu. Po nastanku in izročilu je ta cerkvica starejša. Kljub dvema zaščitnikoma naša vas ne praznuje opasila na dan imenovanih svetnikov, temveč določamo praznovanje po sv. Alešu, ki goduje 17. julija, prvo nedeljo po tem dnevu je v Hrušici opasilo oziroma zelo popularno imenovano **sv. Marina**.

Zakaj ravno sv. Marina ob toliki izbiri svetnikov in zaščitnikov?

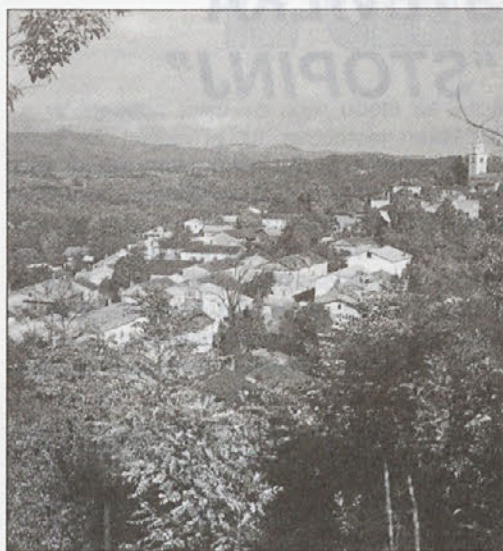
Odgovor se skriva v tretji cerkvi, cerkvi **sv. Antona Padovanskega**. Cerkev je stala pod vasio, pod magistralno cesto na vzpetini v današnji Borovini (borov gozd) na jugozahodu vasi. Danes so žal ostale le še sledi temeljev in lično oblikovano griško kamenje (apnec), ki je razmetano brez vsakega reda naokrog. Cerkev je bila grajena iz kamnja in večji del iz lesa. Zaradi nepazljivosti pastrijev, ki so se zatekali pred slabim vremenom v "klenico" in se greli pri ognju, je to priljubljeno cerkvico zajel ogenj. Zgorelo je vse, ostal je kamen, klesan in lepo oblikovan. Tega so skoraj v celoti po drugi svetovni vojni uporabili bivši pripadniki jugoslovanske vojske za gradnjo bunkerjev pred nevarnostjo z zahoda.

Po pripovedovanju stare mame, **Ivanke Ceglar**, Jernakove none, stare 85 let, sem izvedela, da je bila ta cerkev zelo priljubljena božja pot. Tudi njej je pripovedoval o velikih praznovanjih v Hrušici njen stari oče, ki je bil starešina v Podbežah in se je obvezno udeleževal cerkvenih obredov sv. Antona. Dvakrat v letu so se zbirali verniki na božji poti od vsepovsod, iz bližnje in daljne okolice. Prihajali so z vozovi, najpogostejše pa peš, tudi iz 42 kilometrov oddaljenih krajev.

Prva božja pot je bila na dan sv. Antona Padovanskega, to je 13. junija. Drugi praznik je bil namenjen svetniku, ki je tudi imel svoje obeležje v cerkvi, to je sv. Marinus. Po primorskem koledarju **g. Pavleta Merkuja** goduje sv. Marinus 20. julija. Na dan sv. Marinusa oziroma sv. Marine so v Hrušici pripravili svojevrstno prireditev, ki so se je radi udeleževali vsi - mladi in stari. Običaji so bili nabožni in posvetni, koristni in zabavni. Za vsakogar nekaj.

Na dan sv. Marine so prihajali verniki že zgodaj zjutraj k cerkvi. Tam so opravili bogoslužje. Prihajali so tudi trgovci in postavljali "štante". Kramar z lončeno posodo ni manjkal, rešetar je ponujal rajte, da je odmevalo daleč naokrog: "Kupite rešeta za mlada dekleta, kupite rajte za fante!" Štante so postavljali že od glavne ceste na obeh straneh poti, ki se je vzpenjala od "Ukčove ipence" (ledinsko ime) proti vzpetini do cerkve. Hrane ni manjkalo, prinesle so jo "Brščice", žene iz slovenske Istre. Slovel je njihov kruh - brški kruh, cvrte ribice, srca, kolači, ki so jih vezale z vrvo v venec. Sedem kolačev je bilo spetih skupaj.

Tudi Hruščani so se pripravili na ta veliki dan in ponudili obiskovalcem toplo hrano. Juretovi so imeli gostilno sredi vasi ob cerkvi sv. Vida. Za vsako božjo pot so zaklali po

osemdeset ovac in kuhali "ovčjo župo". Juho so pripravljali na glistnikih v velikih kotlih ("kottljenih"-bakrenih), ki so jim rekli "žehniki". Spekli so tudi kruh "pod čepnjo" (posoda, založena z žerjavico na odprtem ognjišču).

Na dan sv. Marine je bila maša v cerkvi sv. Antona. Po obredu so se romarji zvrstili v procesijo, kjer so bili tudi vaške starešine iz vseh okoliških vasi in so nosili "dupljerje" (debele sveče s posebnim ploščatim podstavkom nad držalom). Ob cerkvi so čakali muzikanti, ko je bil sakralni del zaključen, so udarili eno veselo. Igralo je 11 godcev iz Hrpelj - "Hrpevska banda". Vsi skupaj so se v povorki namenili v vas na "plac", plesišče pod starodavno lipo ob cerkvi sv. Vida. Tu se je nadaljevalo veselje, predvsem ples. Godci so odigrali sedem prvih plesov takoj po maši. Po opoldanskem odmoru za kosilo se je začel ples v zgodnjih popoldanskih urah in je trajal do enajstih

zvečer. Do tako pozne ure so plesali samo v Hrušici, drugje se je ples zaključil ob sončnem zahodu, najkasneje ko je padel mrak.

Ljudje so radi prihajali na "sv. Marino", prosili zavetnike za vse dobro, trgovali so, se zabavali, izmenjali misli z raznimi ljudmi, saj so bile te prilike zaradi medsebojne oddaljenosti redke.

Del tega vzdušja - priprav na praznovanje praznične napetosti - je ostalo v ljudeh še danes. Sv. Marina je osrednji vaški praznik in to vedenje imamo vsi Hruščani v sebi. Že nekaj let naši fantje pripravljajo opasilo po izročilu s prvimi plesi.

Po orehovi potici diši že v soboto pred sv. Marino, zvečer pa ponavadi fantje organizirajo ples za mlajšo populacijo. Letos (17. julija) bo igral ansambel Don Juan.

V nedeljo bo domači trio poskrbel za prve pleske. Ob 10 uri bo nedeljska maša v farni cerkvi na vrhu vasi, po maši bodo muzikanti spremili farane s pesmijo in glasbo do plesišča pod lipo pri sv. Vidu sredi vasi. Tam se bodo zavrteli v sedmih prvih plesih. Zvečer (18. julija) bo igral narodno zabavno ansambel F. Miheliča. V ponedeljek (19. julija) po stari tradiciji sledi veselje in ples za vaščane in vse ostale, ki pridejo zraven z domačim triom.

Tako smo sv. Marino v Hrušici praznovali včasih in tako danes. Razlike gre pripisati spremembam v času in prostoru, pomembno pa je, da skrivnost davnega izročila še vedno živi v ljudeh.

Ester Jurišević

BISTRICA - PRVO LICE JEDNINE

POMOĆ ITALIJANSKIH PORODICA

Najtoplija strana planine Snežnik pruža svoj dlan u Ilirsku Bistricu, tamo gdje je Zbirni centar za izbjeglice "Trnovo" i gdje su brojne porodice iz napačene BiH našle svoje drugo, toplo utočište, među Bistričanima, koji su svojim otvorenim, bistrim srcima još jednom u svakodnevnom življenju dokazali čistotu i ljepotu imena svoga grada.

Među dobrim ljudima lakše se podnose tegobe rata i unutrašnji nemiri, razdvojenosti porodica, a prozori vlastitih kuća kroz koje se gledalo na proplanke ukrašene rascvalim šljivama čine bližima.

Prognanima iz BiH ovdje pomažu humanitarne organizacije, pojedinci, radni kolektivi, porodice. Posebno treba istaknuti da su od prvog dana, od maja 1992. godine, ovdje prisutne porodice iz Italije, koje su samostalno, ili u okviru Karitasa i komuna, pružale, i pružaju stalnu pomoć. Pred vratima centra često se mogu vidjeti kamioni sa registarskim oznakama italijanskih gradova, koji šalju darove u hrani, odjeći, školskim potrepštinama, lijekovima i rekvizitima za sport i razonodu.

Tako je bilo i ovih dana, kada su predstavnici gradova Adria, Chioggia, Siena, Trst, Ancona i dr. došli sa poklonima i sa toliko potrebnim riječima prijateljstva i iskrenim saosjećanjima u teškoćama, i vjerom da će dobrota ipak pobijediti zlo i da će prekinuto djetinjstvo i življenje ipak biti nastavljeno u bar malo sretnijem ozračju. Posebno raduje što je pomoć italijanskih porodica spontana, ljudska, što potiče i od najmladijih u vrtićima i osnovnim školama, od majki koje su spremne da se odreknu buketa cvijeća, od zaposlenih koji rado izdvajaju sate svoje zarade, za one kojima je, uz lijepe riječi, potrebna i hrana, lijekovi, odjeća, pa čak i igračke. Jer, život se nastavlja, život je kao kliker koji se kotrlja...

I. Bekrić

OTROCI IZ ITALIJE NEZNANIM PRIJATELJEM IZ BOSNE

PIŠE VAM DANIELA...

Dragi prijatelji, piše vam Daniela, trinajstletna djevojka, ki živi v Arianu Polesine, vasi v Venetu, italijanski pokrajini, ki je zelo blizu bivši Jugoslaviji. Obiskujem sedmi razred in imam sestrico, ki hodi v šestega. Naše učiteljice italijanščine in veronauka so nam spregovorile o vaši teški situaciji, ter nam predlagale, naj si dopisujemo z vami. Vem, da na žalost moje besede ne bodo rešile vašega hudega problema ali potolažile vaše žalosti zaradi vsega, kar ste zgubili, in zaradi grozot, ki ste jih doživeli, vendar upam, da vam tako s pisemcem lahko prenesem vsaj nekaj upanja. Boste videli, da bo kmalu vsega konec in da bo tudi za vas prišel mir: jaz vam to želim iz vsega srca.

Rada bi vam bila prijateljica, nekdo, ki mu lahko zaupate svoje misli, sanje, svoja pričakovanja. Če boste rabili mojo pomoč, bom tega zelo vesela. Pošiljam vam prijateljske pozdrave in iskrena voščila, da se bo vse kmalu končalo.

Daniela Braggion
Rovigo, Italija

Pisma s podobno vsebino so poslale še: Isabella Giglioli, Maria Carlotta Pasini iz Ferrare, Sivia Giarretta in Chiara Marangoni iz Roviga

PISMA NAJDRAŽIMA

Pišem ti pismo, dragi tata, iako ne znam gdje si... Da li si živ? Mama svaki dan plače i misli da se nikad nećeš vratiti... Pročitala bih ovo pismo svoj djeci svijeta koja su u izbjeglištvu kao i ja. Možda još neko ima tatu u ratu. Moj tata je sada možda u rovu. Ja bih voljela da niko ne izgubi ni tatu ni brata.

Slavica Mijatović, 6. razred

Dragi nane, primo sam tvoje pismo i sve sam razumio što mi pišeš. Nemoj se za nas brinuti, a mi za tebe moramo, jer si tamo među hiljadama granata. Nane, svaki dan mislimo na tebe i suze prolivamo. Dok mi mirno spavamo, vi možda u hladnim podrumima, gladni i žedni. Nane, da mogu dinijeti vam svoj ručak, ja bih danas samo jednom jeo, a ono bih sve vama dao.

Fahrudin Mujanović, 2. razred

NAŠ PARK JE BOTANIČNI VRT

Učenci 8.a razreda Osnovne škole Antona Žnideršiča so ob mentorstvu učiteljice Nadje Baša z lesenimi tablicami označili in poimenovali 62 drevesnih vrst, grmovnic in drugih rastlin s slovenskimi in latinskimi imeni. Hkrati so učenci izdelali nalogo "Vodnik po parku", s katerim želijo Bistričane ponovno spomniti na vrednost in lepoto našega parka, vodnik pa bodo razposlali tudi po vseh primorskih osnovnih šolah.

Avtorji učne poti po parku se zahvaljujejo gospodu Vilijemu Kindlerju, podjetju Breza ter mizarjam podjetja Primorje.

ŽIVALSKI POGREB V ILIRSKI BISTRICI

Pred leti je - sedaj pokojni - Slavko Kregar-Ježov, pevec, ljudski igralec in sploh veseljak, spesnil pričujočo pesem, kateri nastopajo vsi bistriški "živalski" primniki.

Vse po Bistrici je govorilo, da je Ježa povozilo, dokler se ni ugotovilo, kar se je pravzaprav zgodilo. Jež je z mopedom Kukca povozil, ker mu s sireno pretilo je zatrobil. Kos je sklical vse živali, da bi na pogrebu sodelovali. Prvi prišel sosed Čuk je na ogled z obljubo, da organiziral bo pogreb. Na sestanku, kjer so bili, so si delo razdelili. Za grob skopati določen je Krt, ker najbolj ve, kakšna je pod zemljo smrt. Trugo je prinesel Polli, ker do Kukca inel je stari dolg. Za petje skrbeli so vsi tri Bravinci, čeprav niso več mladinci. Štalon se v faja preoblekel in Zajca je za mežnarja privlekel. Za krsto prijeli so nosači, ki vsem so znani kot nergači: Medved, Jazbec, Lisjak in Volk, kljub temu vladal je popolni molk. Nad trugo je brenčala Muhla, za Kukca ne bo treba več peži krilna. Za krsto je pa Stingle žalost hlinil, Peteh pa s kreljuti krilil. Bil je zastopnik prav iz vsake hiše, zato ni manjkal niti Miše. Kdo je nosil upokojski prapor? Nije ne vprašaj, dragi bratec, saj vsi vemo, da bil je to naš stari Vrabec.

NAŠI NAJBOLJŠI UČENCI

PREJEMNIKI "ZLATE PETICE"

UČENCI, KI SO Z ODLIČNIM USPEHOM ZAKLJUČILI VSE RAZREDE OSNOVNE ŠOLE

NA OSNOVNI ŠOLI DRAGOTINA KETTEJA, ILIRSKA BISTRICA

Ana Kirn
Katja Samsa
Metka Šircelj
Nataša Zemljič
Andrej Maslo
Mojca Frank
Nataša Kamenšek
Anja Pirih
Anja Šircelj

NA OSNOVNI ŠOLI ANTONA ŽNIDERŠIČA, ILIRSKA BISTRICA

Martina Dolgan
Barbara Pugelj
Tina Šepc
Katja Ujčič
Mojca Ujčič
Rok Jeršinič
Katja Rutar
Adrijana Štefančič
Katja Štefančič
Andreja Vinšek

NA OSNOVNI ŠOLI RUDOLFA UKOVIČA, PODGRAD

Mateja Rolih

V 8. razredu so imeli le pet učencev, od katerih pa nobeden ni prejel "zlate petke".

NA OSNOVNI ŠOLI TONETA TOMŠIČA, KNEŽAK

Marjetka Šajn

NA OSNOVNI ŠOLI PODGORA, KUTEŽEVO

Natalija Fabec
Martina Jaksetič
Boštjan Iskra
Marko Simčič

Na osnovnih šolah v JELŠANAH in PREGARJAH letos "zlatih petk" niso podelili.

DOSEŽKI UČENCEV NA REGIJSKIH IN DRŽAVNIH TEKMOVANJH

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTINA KETTEJA, ILIRSKA BISTRICA

1. mesto na regijskem tekmovanju iz kemije: MOJCA FRANK iz 8.c razreda

Srebrno priznanje v tekmovanju iz angleškega jezika: MOJCA FRANK

Srebrno Vegovo priznanje (matematika): MOJCA FRANK iz 8.c in SIMON BENIGAR iz 8.b razreda.

MOJCA FRANK je za uspešnost na državnih tekmovanjih iz slovenskega jezika, matematike, angleškega jezika in kemije dobila posebno priznanje in nagrado.

OSNOVNA ŠOLA ANTONA ŽNIDERŠIČA, ILIRSKA BISTRICA

Priznanje na Mednarodnem tekmovanju dežel Alpe-Jadran iz matematike v Udinah ROBERT GROŠELJ - 8. mesto;

Srebrno Vegovo priznanje (matematika): ROBERT GROŠELJ in MARTINA DOLGAN;

Priznanje na regijskem tekmovanju iz fizike:

ANDREJA VINŠEK in ROK JERŠINOVIČ;

Srebrno priznanje iz angleškega jezika: ROBERT GROŠELJ;

Srebrno Cankarjevo priznanje ANDREJA VINŠEK, MATEJA ŠTEMBERGAR in ROBERT GROŠELJ.

ZGODOVINSKI KROŽEK pod vodstvom ALENKE ŠIRCELJ je prejel SREBRNO PRIZNANJE Zveze prijateljev mladine

Slovenije za raziskovalno nalogo KULTURNI SPOMENIKI IN NJIHOV POMEN - GRADOVI NA BISTRIŠKEM.

V imenu učencev Osnovne šole Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica se zahvaljujemo vsem zunanjim sodelavcem, mentorjem številnih interesnih dejavnosti (v okviru šole in klubov ter organizacij), ki so bili nesebično pripravljeni popeljati naše otroke v različna interesna področja, tudi taka, ki so drugačna, bolj zanimiva kot pri obveznih učnih urah.

Želimo si še več takšnih sodelavcev-mentorjev, ki bi nam pomagali pri aktivnem preživljanju prostega časa mladih.

v. d. ravnatelj
Karmen Šepc

OSNOVNA ŠOLA RUDIJA MAHNIČA - BRKINCA, PREGARJE

Priznanje na regijskem tekmovanju v kemiji: ROMAN MAHNE in VIOLETA MIHALIČ.

Priznanje za sodelovanje v "PROJECT ENGLISH" za oblikovanje in izdajo šolskega glasila JOLLY so prejeli učenci: ROMAN MAHNE, DEJAN SAMSA, TATJANA DRUŽINA, MAJDA ZADNIK, IRENA BUTINAR in MARKO BUBNIČ

OSNOVNA ŠOLA RUDOLFA UKOVIČA, PODGRAD

Srebrno Vegovo priznanje: GREGOR MAVRIČ (le točka do zlatega) in MATEJA ROLIH

"PROJECT ENGLISH": skupina UČENCEV 7. RAZREDA je dosegla 3. mesto

Državno tekmovanje v kemiji: ŠTEFAN BARBA in GREGOR MAVRIČ

OSNOVNA ŠOLA TONETA TOMŠIČA, KNEŽAK

Srebrno cankarjevo priznanje (slovenščina): MARJETKA ŠAJN

Regijsko tekmovanje v kemiji: MARJETKA ŠAJN 2. mesto

Državno tekmovanje v kemiji: MARJETKA ŠAJN 8. mesto

Srebrno vegovo priznanje: MARJETKA ŠAJN

Mednarodno tekmovanje "Matematični izziv 1993" v Udinah: TADEJA ZADELJ

OSNOVNA ŠOLA PODGORA, KUTEŽEVO

1. nagrada na tekmovanju PROJECT ENGLISH v Ljubljani: VESNA RUTAR in BARBARA ISKRA

UČENJE ANGLEŠČINE DRUGAČE

Cankarjeva založba in Oxford University Press sta že drugič pripravili tekmovanje v znanju angleščine "Project English". Na tekmovanje naju je prijavila naša učiteljica Irena Hrvatina.

V oceno sva poslali svoj projekt na temo ANIMALS IN MY VILLAGE. V dveh mesecih sva iz naravnih materialov in kartona izdelali maketo kmetije. Bili sva zelo veseli, ko sva izvedeli, da sva na tekmovanju, na katerem so sodelovale mladane vse slovenske osnovne šole, v kategoriji tehničnih izdelkov dobili 1. nagrado - kasetofon in 10-dnevno učenje angleščine v Rabcu, ki nama ga poklanja INTERNATIONAL-na poti v svet.

VESNA RUTAR in BARBARA ISKRA, 6. razred Osnovne šole Podgora v Kuteževu

Člani krožka od leve proti desni: v prvi vrsti Ana Žustovič, Karmen Brozina, Tanja Šlosar, Simon Valenčič, v drugi vrsti Tadej Iskra, Darjo Valenčič, Mitja Udovič

ZLATO PRIZNANJE ZA MLADE GEOLOGE

Raziskovalno nalogo Kamnita dediščina Jelšan in okolice je izdelalo 18 učencev Geološkega krožka osnovne šole v Jelšanah, vodili pa sta jih mentorici Jožica Potepan in Marica Gaberšnik.

Nalogo, ki so jo poslali na Zvezo prijateljev mladine Slovenije, so pregledali priznani strokovnjaki - dr. A. Ramovš in dr. Stanko Busar z oddelka za geologijo in montanistiko FNT ter B. Činč-Juhant iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije.

Na prvem srečanju mladih raziskovalcev geologov v Novem mestu 10. in 11. junija letos smo prejeli zlato priznanje.

Naloga obsega 80 strani, 60 fotografij, skic in risb.

TORIS

CENIK OGLASOV V SNEŽNIKU

1. polovica strani	28 x 17 cm	28.000 SIT
2. četrtina strani	14 x 17 cm	14.000 SIT
3. osmina strani	14 x 8,5 cm	7.000 SIT
4. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	3.500 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%. Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.

Pokličite Grafični atelje, Bazoviška 40, Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/81-297

UČNA URA PRAZGODOVINE NA PROSTEM

V maju smo imeli učenci 7. in 8. razreda naše šole srečanje z gospodom Francem Poklarjem, ki nas je v kratkem predavanju zelo natančno seznanil s preteklostjo v naših krajih in nas tudi popeljal na ogled gradišča na Sv. Katarini nad Novokračinami. Gradišče je bilo zgrajeno na zelo pomembni strateški točki, ki je tisočletja varovala zgodovinsko komunikacijo med zahodno Evropo in Balkanom, o strateški pomembnosti sv. Katarine pa pričajo še sedaj vidni ostanki strojničnih gnezd in prsobranov iz druge svetovne vojne.

Gradišče sv. Katarine je eno največjih v naših krajih, saj obseg obzidja meri skoraj en kilometer. Izredno zanimivo je tudi zato, ker v tisočletjih vegetacija ni uspela prekriti ogromnih kupov kamenja, ostankov nekdanjega zidovja. Spraševali smo se, kdaj in kako je človeška roka vse to znesla skupaj. To so naše "piramide", ki nam pričajo o že tedaj napredni družbeni ureditvi takratnih ljudstev, saj drugače tako pomembno in monumentalno delo ne bi bilo mogoče.

Gospod Poklar nam je pojasnil tudi notranjo ureditev. Podrobno smo si ogledali najvišjo točko, tako imenovano "akropolo", kjer je bil sedež vodstva gradišča in kulturno središče. Na tem prostoru je bila pozneje zgrajena kapelica, posvečena sveti Katarini.

Jana Poklar in Mojca Uljan
OŠ Podgora Kuteževu

BISTRIŠKI TABORNIKI TUDI REPUBLIŠKI PRVAKI

V letu, ko bistriški Rod snežniških ruševcev slavi 40-letnico obstoja, so se taborniki udeležili področnih in republiških tekmovanj, sami pa organizirali področno tekmovanje za murne in medvedke in čebelice.

Državnega tekmovanja za medvedke in čebelice, ki je bilo v juniju na Muti, so se udeležile tri ekipe. Starejši MČ so dosegli 3. mesto, uspešno pa sta se odrezali tudi ostali dve ekipi.

Državnega prvenstva v Mirni na Dolenjskem so se udeležile po ena ekipa gozdovnic, gozdovnikov (11-15 let) ter grč (mlajši klubovci). Grče so dosegle 1. mesto ter za nagrado prejele pokal in kavč, ki bo postal del opreme taborniške kočice v Črnem dolu.

Grče, sedeče "na nagradi"

SREČANJE NA VREMŠČICI

Sežanski planinci že mnogo let vabijo v maju mlade planince z vse Primorske na 1026 metrov visoko Vremščico. Mladi bistriški planinci smo redni gostje na teh množičnih srečanjih.

Tudi letos se nas je poln avtobus pripeljal do vasi Volče, od koder smo se podali peš skozi gozd proti vrhu Vremščice. Med potjo smo opazovali cvetje, še posebno je bilo lepo videti narcise. Na Vremščici je bilo že mnogo mladih planincev iz Sežane, Divače, Kopra, Ajdovščine in od drugod. Na vrhu Vremščice je betonski steber z žigom, kjer smo si žigosali naše dnevnike. Spustili smo se v dolinico pod vrhom, kjer je potekala prijetna prireditev. Naš prvošolar, planinec **Janez Šajn**, je pozdravil prisotne v imenu naše planinske skupine. Sledila so zabavna tekmovanja in na koncu so bili nagrajeni vsi, ki so pobirali smeti.

Ko smo se vračali domov, smo se ustavili v Košani, kjer smo na vaškem pokopališču obiskali grob očeta pesnika Dragotina Ketteja. Na grob smo položili planinsko cvetje. Skupaj s sestro Adrijano sva recitirali nekaj Kettejevih pesmi. Nato smo odšli proti domu.

Na avtobusni postaji smo se posladkali s sladoledom in se razšli.

Mojca Grlj, 5.c
OŠ Dragotina Ketteja
Trnovo pri Ilirski Bistrici

SNEŽNIK
UREDNIŠTVO: BAZOVIŠKA 40, 66250 ILIRSKA BISTRICA, SLO

NAROČILNICA

ime in priimek:

se naročam na časopis Snežnik.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

Podpis: _____

PLANINSKA VABILA V JULIJU IN AVGUSTU 1993

V juliju:

- s planinci Lesonita v ROBANOV KOT in na OJSTRICO, izlet vodi Hinko Poročnik;
- 24. in 25. julija na PECO, vodi Marjan Kotnik;

V avgustu:

- vabimo vas na izlet v VIŠKE TATRE (Slovaška), ki bo potekal med 12. in 18. avgustom 1993 skupaj s planinci iz Kopra; za bistriški del udeležencev bosta skrbela August Petrovič in Vojko Čeligoj;
- 15. avgusta, OB DNEVU BISTRIŠKIH PLANINCEV - POLETNI POHOD NA SNEŽNIK,
- ob koncu meseca vzpon na HAFNER (3085), vodi Hinko Poročnik.

Informacije in prijave na sedežu društva, Bazoviška 8, vsak torek med 17. in 19. uro, ali na telefon št. 067/81-552 v tem času.

KOČA NA VELIKEM SNEŽNIKU (1796 m) je odprta vsako soboto in nedeljo, v avgustu pa bo odprta vsak dan. Večje skupine naj obisk najavijo oskrbnici MAJDI FRLEŽ, Jasen 15/a, tel. 82-363.

PLANINSKI DOM NA SVIŠČAKIH (1242 m) bo od srede julija odprt vsak konec tedna, dalje pa vsak dan. Večje skupine naj najavijo prihod oskrbnici ANICI PIPAN, Maistrova 11, Il. Bistrica, tel. 82-005, ali KATJI NOVAK na telefon št. 42-102. V času obratovanja deluje v planinskem domu MOBILTEL št. 0609-613-601.

Vabljeni!

POLETNA ŠOLA V NARAVI

Morje, sonce in sol. Spoznavanje novih prijateljev, življenje ob obali, osvajanje znanja plavanja. Prijetno in zanimivo. Za celih devet dni in pol. Podobno kot vsa leta nazaj, odkar se po programu osnovnih šol izvaja poletna šola v naravi za učence in učenke četrtilnih razredov.

Drugič zapored se je večina šol odločila za izvedbo programa v Fiesi na slovenski obali. Po lanskem slabem izkušnjah bivanja v dveh ločenih objektih, od katerih je bil eden neprimeren glede prehrane in bivanja, smo se letos odločili samo za enega. Tako so učenci nameščeni v počitniški kompleks Litostroja iz Ljubljane, ki pa ga upravlja podjetje SO-FI v zadovoljstvo vseh udeležencev.

Dom smo napolnili s kar dvema izmenama. Skupaj se bo programa udeležilo okrog 190 otrok in 26 odraslih (učiteljev in vaditeljev

plavanja). Prva izmena je že doma, medtem ko berete ta članek. Na morju in soncu pa se veselijo še preostali četrtošolci. Verjetno so marsikomu svoje vtise prenesli tudi starši, ki so v nedeljo "okupirali" Fiesi in nekaj obale, ki je bila še na razpolago ob pravi gneči. Po zaključku šole bomo imeli še priložnost omeniti tako slabe kot dobre strani programa in objaviti še kakšno sliko z ilustracijo.

V tem okviru omenjamo tudi organizacijo poletne šole nekoliko drugače. V Podgradu so se letos odločili, da program izpeljejo Termah Čatež. Tja so se z vlakom odpeljali 28. maja in uživali vse do 6. junija, ko se je 26 otrok z učiteljico in dvema vaditeljicami zadovoljno vrnilo domov.

Zdravko Debevc

ŠPORTNI REZULTATI

Tudi na športnem polju se bližajo počitnice za večino dejavnosti. Klubi bodisi štejejo izkupiček končane sezone oziroma polovice le-te. Tako eni planirajo delo za naslednjo sezono, drugi pa se pripravljajo na počitek pred odločilnimi boji za uspeh do konca leta.

BALINANJE

Pred zadnjim kolom prvega dela prvenstva v balinarskih ligah so naši klubi na sledečih mestih:

- BK PLANINC-TERMINALI je po zmagi v 10. kolu na 3.-4. mestu SUPER LIGE,
- BK HOTEL TURIST, Topolc po 8. kolu premočno vodi za kar 6 točk pred zasledovalci v II. balinarski ligi.

NOGOMET

NK TRANSPORT je zaključil tekmovalno sezono 92/93 s tremi selekcijami igralcev:

- najmlajši, PIONIRJI, so med sedmimi ekipami Kraško-notranjske skupine uvrščeni na 3. mesto za Sežanci in Postojnci;
- KADETI so po doseženem 1. mestu v istem nivoju tekmovanja sedmih ekip odigrali na stadionu v Izoli tekmo z zmagovalcem obalne skupine NK Izola, vendar se niso mogli kosati z bolj pripravljenimi Izolani ter so izgubili z 1:5. Izolani so si s tem pridobili pravico do nastopa na republiškem polfinalnem turnirju za kadete;
- ČLANI so zaključili prvenstvo v Primorski ligi "še na 5. mestu - ob dejstvu, da so lani jeseni na začetku sezone napovedali sam vrh. Verjetno so najbolj razočarani številni gledalci, ki so redno obiskovali tekme.

Vodstvo kluba si je že zastavilo cilje za novo tekmovalno sezono in okrepilo moštvo z novimi igralci, saj bo nova sezona v Primorski ligi dosti močnejša ob upoštevanju treh ekip, ki so se po izpadu vrnilo iz 3. lige. Večji poudarek bo v novi sezoni dan tudi

mladinski ekipi, ki je ni bilo že nekaj let, ter delu s kadeti in pionirji kot osnovi za novo igralne kadre.

NK PLAMA iz Podgrada je s člansko ekipo pristala na samem repu razpredelnice Primorske lige (12., predzadnje mesto). S kadetsko ekipo je klub uvrščen na 5. mesto Kraško-notranjske lige. Očitno je v klubu največji problem to, da še nimajo dokončane igrišča v Podgradu in dejansko vse tekme gostujejo, kar seveda vpliva na delo z igralci in na njihovo motivacijo.

KEGLJANJE

Povzetek tekmovanj Kegljaškega kluba na polovici leta naslednji:

- moška ekipa je v MEDREGIJSKI LIGI ZAHOD osvojila 10. mesto med desetinami ekipami (ne smemo pozabiti, da tekme "doma" igrajo v Postojni),

- državno prvenstvo v BORBENIH IGRAH: 12. mesto,
- regijsko prvenstvo posamezno in pari: ženske: 3. mesto GRUBIČ, 4. mesto CERJAK; moški: 20. URBANČIČ, 23. KRANJC, KOZLEVČAR;
- državno prvenstvo - ženske-posamezno: 47. mesto DUŠA CERJAK, 48. mesto GORDANA GRUBIČ;
- državno prvenstvo - mešani pari: 48. mesto ŠAJN-GOMBAČ, 62. mesto ČOTAR-URBANČIČ, 71. mesto CERJAK-ULJANČIČ, 76. mesto GRUBIČ-ULJANČIČ.

Člani in članice so se udeležili še drugih tekmovanj - predvsem klubskih.

Zdravko Debevc

SNEŽNIK

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović
Izdajatelj: Grafični atelje
Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnulović
Uredništvo: Ivko Spetič, predsednik,
Franc Gombač, Sergij Slenc,
Vojko Čeligoj, Dimitrij Bonano,
Zdravko Debevc
Novinarka: Dragica Prosen
Lektorica: Helena Rosa
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič
Naslov uredništva:
Il. Bistrica, Bazoviška 40
tel/fax: 067/81-297
Tisk: Grafični atelje Il. Bistrica
Naklada: 1500 izvodov